

THE IMPORTANCE OF INVESTMENT ACTIVITIES IN THE RAILWAY TRANSPORT
NETWORK IN UZBEKISTAN

Arslanbekov S.M.

Associate professor of the department "transport economy" of TSTU
Shakirova F.B.Associate professor of the department "transport economy" of TSTU
Shonazarova N.B.

TSTU" transport economy " Senior Teacher of the Department

Annotation: the article examines the possibilities and weaknesses of the development of investment activities in railway transport activities, the transit potential of the country, the problems existing in the railway system, the indications for the supply of cargo.

Key words: investment activity, country transit potential, product export, financial and economic efficiency, optimal routes, integration process, transport and logistics infrastructure, "door to door", hierarchical system, positive efficiency, efficient management.

Мамлакатимизда иқтисодиётнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланишини рағбатлантиришда хорижий тажрибани ўрганиш шуни кўрсатадики, мамлакатлар ўз тараққиётининг турли босқичларида инвестициялар йўналтирилган ва турли имтиёзлар берилган муайян устувор тармоқларни танлашга таянадилар.

Охирги йилларда транспорт соҳасида давлат монополиясини қисқартириш, соҳа ва корхоналарда замонавий корпоратив бошқарув тамойилларини жорий қилиш, давлат-хусусий шериклар, рақамлаштириш, ташқи савдони кенгайтиришда янги ташаббусларни қўллаш, халқаро транспорт логистика тизимларига аъзоликни кенгайтириб бориш каби мақсадли йўналишлар бўйича тизимли ислохотлар амалга оширилмоқда.

Транспорт соҳасида инвестицион жозибadorликни ошириш, инвесторлар сафини кенгайтириш, хорижий ҳамкорлар билан ўзаро манфаатдор ҳамкорликни амалга оширишда ҳам муайян ишлар амалга оширилмоқда.

Инвестиция сиёсатининг асосий мақсадлари:

- жозибador ва эркин инвестиция муҳитини яратиш;
- капиталга инвестицияларни ошириш;
- инсон капиталини ривожлантириш;
- рақобатбардош иқтисодиётни яратиш, иқтисодиётни диверсификациялаш.

Транспорт соҳасида инвестицион жозибadorликни ошириш, инвесторлар сафини кенгайтириш, хорижий ҳамкорлар билан ўзаро манфаатдор ҳамкорликни амалга оширишда ҳам муайян ишлар амалга оширилмоқда.

Хусусан, логистика самарадорлиги индекси (ЛПИ) ни ўз ичига олган жаҳон банки томонидан юритилаётган логистика самарадорлиги индекси бўйича Ўзбекистон 99-ўринни эгаллади. Ҳисоботда 168 мамлакат ўрин олган бўлиб, мазкур индекс маҳаллий компанияларнинг миллий ва халқаро бозорларга чиқишни таъминловчи таъминот занжирларининг самарадорлигини ўлчайди. ЛПИ шунингдек, таъминот занжирларининг барқарорлиги, атроф-муҳитга таъсири ва малакали ишчиларга бўлган эҳтиёж каби ривожланаётган масалаларга ҳам эътибор қаратади. Индексни таркибий қисмлари бўйича кўриб чиқадиган бўлсак, Ўзбекистон божхона тартиблари бўйича 140, инфратузилма бўйича 77, халқаро юклар бўйича эса 120-ўринни эгаллаган. Логистика сифати бўйича 88-ўрин, товарларни кузатиб бориш имкониятлари бўйича 90-ўрин, етказиб бериш муддатлари бўйича эса 91-ўринни эгаллаган.

Ҳозирги кунда жаҳон ҳамжамиятига интеграциялашув йўлидаги тўсиқларни олиб ташлаш бўйича фаол ва кескин чоралар кўрилмоқда. Халқаро майдонда мамлакат имиджини яхшилаш савдо, иқтисодиёт, инвестиция ва ижтимоий ривожланиш моделларини ишлаб чиқиш, етакчи халқаро таҳлилий ва илмий-тадқиқот институтлари, шунингдек, жаҳондаги бизнес уюшмалар билан алоқаларни мустаҳкамлашнинг долзарб масалаларидан биридир

Адабиётлар рўйхати:

1. Fayzullayev J.S. Effective management methodology of integrated transport-logistics system // International Journal of Advance and Innovative Research. 2019. Volume 9, Issue 1 (I). Impact Factor (5) GIF – 0.676.
2. Файзуллаев Ж.С. Интеграциялашган транспорт тизимини бошқариш самарадорлигини ошириш // Иқтисодиёт ва инновацион технологиялар илмий электрон журнали. - Тошкент, ТДИУ 2018. – №6, 7 б. (08.00.00;№10).
3. Холмухамедов М. Транспорт соҳасидаги энг муҳим ислоҳотлардан бири давлат монополиясини ва чекловларни босқичма-босқич қисқартириб бориш. // Тошкент 11.11.2020й.
4. Шанозарова, Н. Б. (2019). Перспективы развития логистических систем в сфере пассажирских перевозок. *Достижения науки и образования*, (7 (48)), 10-11.
5. Шоназарова, Н. Б., & Кенжаева, Б. О. (2020). Сущность логистических затрат и пути их оптимизации. *Проблемы науки*, (5 (53)), 32-33.
6. Шакирова Ф. Б. Развитие экономики Узбекистана на основе инновационной деятельности //Проблемы современной экономики. – 2015. – №. 3 (55). – С. 299-302.
7. Mardievna S. G., Voltaevna S. F. The role of public-private partnerships in attracting investment projects in the transport sector //Journal of Contemporary Issues in Business and Government Vol. – 2021. – Т. 27. – №. 6.
8. Shodieva G. M., Pardaeva O. M. Problems of family entrepreneurship developing and increasing employment and income of the population and reducing poverty //Gwalior Management Academy. – Т. 23. – С. 210.
9. Bhadouria P. S. GWALIOR MANAGEMENT ACADEMY //WAY. – Т. 87.
10. Shadiyeva G. M., Kuvandikov S. O. " Mahallabay" approach to assessing the role of family entrepreneurship in regional development //Экономика: анализы и прогнозы. – 2021. – №. 3. – С. 122-126.
11. Shadiyeva G. Opportunities to Develop Small Business and Family Entrepreneurship in Rural Areas //Academic Journal of Digital Economics and Stability. – 2021. – Т. 7. – С. 101-106.
12. Shodieva G. M. Problems of organizational and economic factors and service development in the improvement of family welfare (Doctoral dissertation, Dissertation for the degree of Doctor of Economics. Samarkand). – 2008